

GUDRĪBAS GRĀMATAS · DĪVPADSMITĀ BURTNĪCA

Brīvmūrnieku simboli

Ko tie patiesībā nozīmē

BLUSABOOKS

Brīvmūrnieku simboli

LEŅĶMĒRS, ACS, PĪLĀRI, AKĀCIJA UN CITAS ZĪMES — KO TĀS
PATIESĪBĀ NOZĪMĒ

Katrai nodaļai — četras daļas

KO STĀSTA SIMBOLS

*zīme, kā to skaidro pati brālība, un tās
vēsture*

VIENKĀRŠIEM VĀRDIEM

tas pats īsi un saprotami

SVEŠVĀRDI

nodaļas jēdzieni un to skaidrojumi

MĪTI UN FAKTI

populārākie stāsti un ko rāda dokumenti

Grāmata skaidro simbolus — nevis slavē, nevis apsūdz. Spried pats.

Gudrības grāmatas · MMXXVI

© 2026 SIA "Blusa Entertainment" (reģ. Nr. 40203726725) · Gudrības grāmatas. Visas tiesības aizsargātas. Šī grāmata, tās zīmējumi un izdrukājamās lapas ir autordarbs. Tos aizliegts kopēt, pavairot, izplatīt vai publiskot pilnībā vai daļām bez autora rakstiskas atļaujas. Pārkāpējiem iestājas Autortiesību likumā paredzētā atbildība. Atļaujas: contact@blusa.eu. Izdrukājamās lapas drīkst drukāt tikai personīgai lietošanai. Grāmata izskaidro simbolus un to vēsturi; tā nav nevienas organizācijas oficiāls izdevums un nav ne reklāma, ne apsūdzība.

SATURS

<i>Priekšvārds</i>	4
I Leņķmērs, cirkulis un burts G	5
II Visu redzošā acs	10
III Divi pilāri — Jahins un Boazs	14
IV Melnbaltā grīda un ložas telpa	18
V Akācija un Hirama leģenda	22
VI Akmeņi un instrumenti — kelle, līmeņrādis, svērtenis	26
VII Bišu strops, enkurs un smilšu pulkstenis	31
VIII Divgalvainais ērglis un augstie grādi	36
IX Brīvmūrnieki valstu simbolos	40
<i>Noslēgums</i>	45
<i>Izdrukājamās lapas — četras lapas</i>	46
<i>Svešvārdu vārdnīca</i>	51

PRIEKŠVārds

Tu tos esi redzējis, pat ja nekad neesi par tiem domājis. Leņķmērs un cirkulis uz vecas ēkas fasādes. Acs trijstūrī uz dolāra banknotes. Melnbalta rūtaina grīda filmā, kurā kaut kas slepens notiek aiz slēgtām durvīm. Internetā šīs zīmes pasniedz kā pierādījumus: te esot slēpta vara, te — sātāniskais kods, te — pasaules valdnieku paraksts. Bet ko tās nozīmē tiem, kuri tās patiešām lieto jau trīs gadsimtus?

Šī burtnīca ir par brīvmūrnieku simboliem — par to, kas ar tiem tiek mācīts ložās, no kurienes tie nāk un kas par tiem tiek stāstīts ārpus ložu durvīm. Tā nav ne brālības reklāma, ne apsūdzība. Tā ir simbolu vārdnīca ar stāstiem: par viduslaiku akmeņkaļiem un viņu ģildēm, par Zālamana templi Bībelē, par četrām Londonas ložām, kas 1717. gada Jāņu dienā satikās krogā, un par meistaru Hiram, kura nāve ir brīvmūrniecības centrālā leģenda.

Katrā nodaļā ir četras daļas. Pirmajā — «Ko stāsta simbols» — zīme ir izstāstīta tā, kā to skaidro pati brālība savos rituālos un lekcijās, un pastāstīts, no kurienes tā vēsturiski nākusi. Otrajā tas pats pateikts īsi un vienkāršiem vārdiem. Trešajā ir svešvārdi, kas vēlāk sakopoti vārdnīcā grāmatas beigās. Ceturtajā — «Mīti un fakti» — apskatīti populārākie stāsti par šo simbolu: ilumināti, sātānisms, dolārs, slepenā vara. Un blakus tiem — ko rāda dokumenti, datumi un paši publicētie rituāli.

Simboli ir kā valoda. Ja zini vārdnīcu, tu vari lasīt; ja nezini, tu vari tikai minēt — un minējumi mēdz būt biedējošāki par patiesību. Šīs burtnīcas mērķis ir iedot tev vārdnīcu, lai tu pats vari spriest, ko redzi.

Grāmatas beigās ir izdrukājamas lapas ar galveno simbolu zīmējumiem un to nozīmēm, ko vari izmantot kā atgādni muzejā, vecpilsētā vai skatoties kārtējo video par slepenajām zīmēm.

I. NODAĻA

LEŅĶMĒRS, CIRKULIS UN
BURTS G

KO STĀSTA SIMBOLS

Ja brīvmūrniecībai būtu jāizvēlas viens attēls, tas būtu šis: leņķmērs un cirkulis, sakrustoti viens pār otru, bieži ar burtu G vidū. Tā ir brālības vizītkarte — uz ložu ēkām, gredzeniem, grāmatu vākiem un kapakmeņiem. Un tā nav izdomāta zīme. Abi instrumenti nāk no īstas darbnīcas — no viduslaiku akmeņkaļu ģildēm, kas cēla katedrāles un pils.

Akmeņkalim leņķmērs bija dzīvības jautājums. Ar to pārbaudīja, vai akmens stūris ir precīzi taisns; ja nebija, siena sašķiebās. Cirkulis kalpoja arhitektam: ar to uz dēļiem un grīdām zīmēja lokus, velves un logu rozetes. Mūrnieki apvienojās ložās — darba mājās pie būvlaukuma —, un viņiem bija savi noteikumi, rakstīti tā sauktajos Vecajos noteikumos. Vecākais zināmais no tiem ir dzejolis, ko datē ap 1390. gadu. Tajos stāstīts, ka mūrnieka amats ir ģeometrija, bet ģeometrija ir dota no Dieva.

16. un 17. gadsimtā ložās sāka uzņemt arī cilvēkus, kuri akmeni nekad nekala — muižniekus, zinātniekus, tirgotājus. Angļu antikvārs Eliass Ešmols savā dienasgrāmatā pierakstīja, ka 1646. gadā uzņemts ložā. Skotijā karaļa būvmeistars Viljams Šo 1598. un 1599. gadā izdeva ložām noteikumus, un tieši Skotijā saglabājušies vecākie ložu sanāksmju protokoli — ar vārdiem, datumiem un pat mūrnieku personīgajām zīmēm, ko katrs iekala savos akmeņos. Tā no amata brālības pamazām izauga domātāju biedrība, kurā instrumenti vairs neveidoja akmeni, bet cilvēku. **1717. gada 24. jūnijā — Jāņu dienā — četras Londonas ložas apvienojās pirmajā lielložā**, un 1723. gadā mācītājs Džeimss Andersons publicēja tās Konstitūcijas.

Ko instrumenti māca ložā? Lekcijas skaidro vienkārši: **leņķmērs ir morāle — ar to izlīdzina savu rīcību**, lai tā būtu «taisna» pret visiem cilvēkiem. Cirkulis ir mērs — ar to novelk apli ap savām vēlmēm un kaislībām, lai tās paliktu pienācīgās robežās. Kopā ar Svētā Likuma grāmatu, kas atvērta uz altāra, tās ir trīs «lielās gaismas», bez kurām loža nevar strādāt. Grāmata vada attiecības ar Dievu, leņķmērs — ar cilvēkiem, cirkulis — ar sevi pašu.

Īpaša nozīme ir tam, kā instrumenti novietoti. Brīvmūrniecībā ir trīs pamatgrādi, un katrā tie guļ citādi:

- mācekļa grādā abi cirkuļa gali ir zem leņķmēra;
- amata biedra grādā viens gals izvirzīts virs tā;
- meistara grādā abi gali ir virs leņķmēra.

Nozīme ir skaidra: sākumā matērija, ieradumi un kaislības vēl valda pār garu; ar laiku gars pakāpeniski paceļas. **Instrumentu novietojums ir gara ceļa karte**, kurā katrs grāds ir solis augšup.

Un burts G. Tas parādās jau 18. gadsimta ložu rituālos, un to skaidro divējādi. Pirmkārt, tā ir Ģeometrija — pirmā un cēlākā no zinātnēm, uz kuras balstās amats. Otrkārt, tas ir Dievs, ko brīvmūrnieki sauc par Visuma Lielo Arhitektu. Šis nosaukums ir apzināti plašs: tas ļauj pie viena altāra stāvēt cilvēkiem no dažādām konfesijām, jo brālība prasa ticību augstākai būtnei, bet nejautā, kādā baznīcā tu lūdzies. G starp leņķmēru un cirkuli nozīmē: visu, ko mēri un zīmē, tu dari Viņa acu priekšā.

VIENKĀRŠIEM VĀRDIEM

Leņķmērs un cirkulis ir īstu akmeņkaļu instrumenti. Brīvмўrniecībā tie kļūva par morāles zīmēm: leņķmērs māca rīkoties godīgi, cirkulis — turēt savas vēlmes robežās. To novietojums rāda, cik tālu cilvēks ticis savā ceļā — no mācekļa līdz meistaram. Burts G vidū nozīmē Ģeometriju un Dievu, ko brālība sauc par Visuma Lielo Arhitektu.

1. ZĪMĒJUMS

Leņķmērs un cirkulis — akmeņkaļu instrumenti, kas ložā kļūva par morāles un mēra zīmēm.

SVEŠVĀRDI

Brīvмўrniecība (angl. *Freemasonry* «brīvo мўrnieku amats») — brālība, kas izauga no viduslaiku akmeņkaļu ložām un lieto celtnieku instrumentus kā morāles

simbolus.

Loža (angl. *lodge* «būdiņa, mītne») — brīvmūrnieku pamatvienība, gan kā cilvēku grupa, gan kā telpa, kurā tā pulcējas.

Spekulatīvā mūrniecība (lat. *speculari* «vērot, apcerēt») — brīvmūrniecība, kurā instrumenti ir domāšanas un morāles simboli, pretstatā operatīvajai — īstajam akmens darbam.

Vecie noteikumi (angl. *Old Charges*) — viduslaiku un agro jauno laiku mūrnieku rokraksti ar amata vēsturi un uzvedības noteikumiem.

Lielloža (angl. *Grand Lodge*) — vairāku ložu apvienība ar kopīgu vadību un noteikumiem vienā valstī vai reģionā.

Visuma Lielais Arhitekts — brīvmūrniecībā lietots Dieva apzīmējums, kas ļauj apvienoties dažādu ticību cilvēkiem.

● MĪTI UN FAKTI

Populārākais stāsts par šo zīmi ir tāds, ka aiz tās slēpjas cits dievs. G esot nevis «Dievs», bet slepens mājiens uz gnozi vai «ģeneratīvo spēku», un augstāko grādu brāļi patiesībā pielūdzot Luciferu. Šī apsūdzība tiek atkārtota jau vairāk nekā simt gadus, un tai ir ļoti konkrēts avots. 19. gadsimta beigās franču žurnālists Leo Taksils publicēja veselu grāmatu sēriju par «brīvmūrnieku sātanismu» — ar velna pielūgšanas rituāliem, slepeniem ordeņiem un aculieciniekiem. Tās tika pirktas, tulkotas un citētas. 1897. gadā Taksils sasauca preses konferenci Parīzē un paziņoja, ka visu ir izdomājis pats. Taču daļa viņa «atklājumu» dzīvo joprojām — bez atsaucē uz to, ka pats autors tos atsauc.

Otrs mīts saka: simbols ir slepens, tātad tam ir ko slēpt. Patiesībā tas ir viens no publiskākajiem simboliem pasaulē — uz ēkām, piemiņas plāksnēm un kapakmeņiem, bet ložu rituāli iespiesti grāmatās jau kopš 18. gadsimta. Arī instrumentu nozīme nav noslēpums: tā ir publicētās ložu rokasgrāmatās.